

OLA În grupa mare

Curs de educație preșcolară (5 - 6 ani)

Resurse didactice pentru profesori

Sugestii de psihologie preșcolară

Cuprins

Planificare tematică anuală	5
Sugestii de activități desfășurate cu preșcolarii	
• Săptămâna 18	6
Fișa nr. 86	8
Fișa nr. 87	12
Fișa nr. 88	14
Fișa nr. 89	16
Fișa nr. 90	18
Activități facultative:	
Ziua Internațională a Ariciului	20
• Săptămâna 19	22
Fișa nr. 91	24
Fișa nr. 92	26
Fișa nr. 93	29
Fișa nr. 94	31
Fișa nr. 95	33
• Săptămâna 20	36
Fișa nr. 96	38
Fișa nr. 97	40
Fișa nr. 98	43
Fișa nr. 99	46
Fișa nr. 100	48
• Săptămâna 21	50
Fișa nr. 101	52
Fișa nr. 102	54
Fișa nr. 103	57
Fișa nr. 104	59
Fișa nr. 105	61
Fișă pentru aprecierea progresului individual al copilului înainte de înscrierea în clasa pregătitoare	103

Tema proiectului:

Pământul - casa mea

Tema anuală de studiu: **Cum a fost și va fi pe Pământ?**Tema săptămânală: **Animalele în timpul iernii**

Resurse:

Ola în grupă mare. Semestrul 2. Volumul 3; jocuri de masă, jocuri de construcții, acuarele, pensule, foi de desen, creioane, enciclopedie despre păsări, hârtie glasată, lipici, imagini cu pădurea în anotimpul iarna, mulaje de animale sălbaticice, jocuri de masă etc.

Ziua	Activități de învățare ¹
Luni	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect² ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): <i>Am fost în pădure și am văzut o...</i> (enumerarea păsărilor) ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Bibliotecă: <i>Albumul literelor: litera J</i> – Fișă 86, ex. 1 și 2 ▶ Exercițiu grafic: <i>Bastonul</i> – Fișă 86, ex. 3 ▶ Construcții: <i>Cuiburi de păsări</i> ▶ Artă: <i>Păsări</i> (modelaj) ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENTIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DŞ/Cunoașterea mediului: <i>Porumbelul și vrabia</i> (observare) ▶ DOS/Activitate practică: <i>Păsări</i> (origami) <ul style="list-style-type: none"> • Sugestie de activitate integrată: <i>Întâlnire cu Zbor-Călător</i> (DŞ + DOS) ▶ Joc distractiv: <i>Din pom în pom</i> ▶ Joc de mișcare: <i>Uliul și porumbeii</i> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)
Marți	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): <i>Hrană pentru păsări</i> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Nisip și apă: <i>Desenăm păsări pe nisip</i> ▶ Joc senzorial: <i>Cine cântă așa?</i> ▶ Ştiință: <i>Păsările și puii lor</i> (joc de masă) ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENTIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DŞ/Activitate matematică: <i>Cât ai numărat?</i> (joc didactic/concentrul 1 - 8) – Fișă 87, ex. 1 - 4 ▶ DLC/Educarea limbajului: <i>Al cui este?</i> (substantivul la genitiv) ▶ Joc de mișcare: <i>Rândunică, mută-ți cuibul!</i> ▶ Joc distractiv: <i>Imită pasărea!</i> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)

¹ Organizarea activităților de învățare pe parcursul unei săptămâni este orientativă. La propunerile prezentate se vor adăuga rutine și tranziții care vizează pregătirea copiilor pentru tipurile de activități menționate în *Curriculum*, în funcție de *Programul zilnic* din cadrul *Regulamentului de ordine interioară*. Activitățile recuperatorii și ameliorative pot fi planificate în funcție de disponibilitatea copiilor.

² Conform ultimelor sugestii metodologice privind aplicarea curriculumului pentru învățământ preșcolar.

Miercuri

- ▶ **Primirea copiilor** (deprinderi specifice)
- ▶ **Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect**
- ▶ **Micul dejun** (deprinderi specifice)
- ▶ **Întâlnirea de dimineată** (salutul, prezența, calendarul naturii): *Păsări care pleacă, păsări care rămân* – Fișă 88, ex. 2
- ▶ **JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE**
 - ▶ **Ştiință:** *Unde se află pasărea?* – Fișă 88, ex. 1
 - ▶ **Construcții:** *Cuibul rândunicii*
 - ▶ **Artă:** *Păsări* (confeționare)
- ▶ **ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENTIALE**
 - ▶ **DLC/Educarea limbajului:** *Scrisoare de la rândunică* de Elena Dragoș (memorizare)
 - ▶ **DEC/Modelaj:** *Rândunica*
 - **Sugestie de activitate integrată:** *Mesaje de departe* (DLC + DEC)
- ▶ **Joc distractiv:** *Păsări în oglindă*
- ▶ **Audiție:** *Sunetul păsărilor în natură* (relaxare)
- ▶ **Masa de prânz** (deprinderi specifice)

Joi

- ▶ **Primirea copiilor** (deprinderi specifice)
- ▶ **Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect**
- ▶ **Micul dejun** (deprinderi specifice)
- ▶ **Întâlnirea de dimineată** (salutul, prezența, calendarul naturii): *La ce se gândește bufnița?* (exercițiu de imaginație)
- ▶ **JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE**
 - ▶ **Bibliotecă:** *Cine, la ce cântă* (citire de imagini) – Fișă 89, ex. 2
 - ▶ **Ştiință:** *Drumul bufniței spre casă* – Fișă 89, ex. 1
 - ▶ **Artă:** *Bufnița* (confeționare din pungi de hârtie)
- ▶ **ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENTIALE**
 - ▶ **D\$/Activitate matematică:** *Descompunerea numărului 8* (exercițiu cu material individual)
 - ▶ **DPM/Educație fizică:** Mers în echilibru pe o suprafață înaltă, cu brațele întinse lateral; *Bufnița pe creangă* (joc)
 - **Sugestie de activitate integrată:** *Vizită la înțeleapta pădurii* (D\$ + DPM)
- ▶ **Joc distractiv:** *Din creangă în creangă*
- ▶ **Joc de mișcare:** *Corbul și vrăbiile*
- ▶ **Masa de prânz** (deprinderi specifice)

Vineri

- ▶ **Primirea copiilor** (deprinderi specifice)
- ▶ **Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect**
- ▶ **Micul dejun** (deprinderi specifice)
- ▶ **Întâlnirea de dimineată** (salutul, prezența, calendarul naturii): *Salutul păsărilor*
- ▶ **JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE**
 - ▶ **Bibliotecă:** *Ce cuvânt începe cu aceeași silabă?* (joc de masă) – Fișă 90, ex. 2 și 3
 - ▶ **Ştiință:** *Drumul către casă* (joc de masă/numără și înaintează)
 - ▶ **Artă:** *Privighetoarea* – Fișă 90, ex. 1
- ▶ **ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENTIALE**
 - ▶ **DOS/Educație pentru societate:** *Ciripel cel lacom* (povestea educatoarei)
 - ▶ **DEC/Educație muzicală:** *Pupăza din tei* (audiție), *Cântă tare/Încet* (joc muzical)
- ▶ **Joc distractiv:** *Desenează-i ciocul!*
- ▶ **Joc de mișcare:** *Păsări-perechi*
- ▶ **Masa de prânz** (deprinderi specifice)

Tema proiectului:

Pământul - casa mea

Tema anuală de studiu: Cum a fost și va fi pe Pământ?

Tema săptămânală: Animalele în timpul iernii

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- Primirea copiilor (deprinderi specifice)
- Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- Micul dejun (deprinderi specifice)
- Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii): Am fost în pădure și am văzut o... (enumerarea păsărilor)

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- **Bibliotecă:** *Albumul literelor: litera J – Fișă 86, ex. 1 și 2*
- **Exercițiu grafic:** *Bastonul – Fișă 86, ex. 3*
- **Construcții:** *Cuiburi de păsări*
- **Artă:** *Păsări (modelaj)*
- **Joc distractiv:** *Din pom în pom*
- **Joc de mișcare:** *Uliul și porumbeii*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- **D\$ /Cunoașterea mediului:** *Porumbelul și vrabia (observare)*
- **DOS/Activitate practică:** *Păsări (origami)*
- **Sugestie de activitate integrată:** *Întâlnire cu Zbor-Călător (D\$ + DOS)*

Realizări așteptate din partea copilului

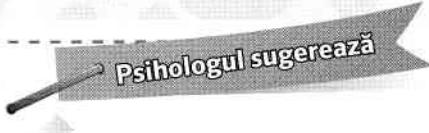
- Recunoaște și identifică după formă litera J și o denumește.
- Leagă sunetul de litera corespondentă, cu ajutor acordat sau din proprie inițiativă.
- Trasează litera de tipar peste modelul punctat.
- Pronunță corect sunetul J.
- Denumește cuvinte care încep cu sunetul J.
- Construiește cuburi pentru păsări, prin suprapunere/ alăturarea pieselor de construcții.
- Manifestă atitudini de responsabilitate față de mediul în care trăiește (ex.: construirea de adăposturi pentru păsări pe timp de iarnă, hrănirea acestora).
- Modeleză păsări, prin mișcări circulare și aplativare.
- Observă porumbelul și vrabia, indicând asemănările și deosebirile dintre cele două păsări.
- Confeccionează păsări, îndoind după model, hârtia.
- Respectă regulile jocurilor.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc distractiv: Din pom în pom

- Copiii-păsări se plimbă liber prin sala de clasă, imitând zborul păsărilor. Educatoarea așază în spațiul de joacă 6 cercuri de gimnastică – copaci – și rostește versurile:
 „Zburăm, zburăm,
 Aripile ne mișcăm.
 Copiii-păsări se vor așeza în interiorul cercurilor-copaci.
- Când ninsoarea va porni,
 În copaci ne-am odihni.“

- Copiii sunt împărțiți în două echipe – echipa uliilor și cea a porumbeilor. Fiecare dintre echipe are un loc denumit casă. În casă ești în siguranță și nu mai are voie nimeni să te prindă.
- Scopul uliilor în joc este să captureze toți porumbeii prin atingerea cu mâna. După ce sunt prinși, porumbeii capturați sunt duși în casa uliilor, de unde aceștia pot să mai zboare doar dacă sunt atinși de un alt porumbel aflat în libertate, altfel sunt blocați acolo și nu au voie să fugă. La începutul jocului, fiecare dintre echipe stă în casa ei, apoi porumbeii vor ieși la plimbare, fiind atenți mereu la ulii! Când ulii atacă, fiecare porumbel trebuie să fugă pentru a nu fi prinși.

Psihologul sugerează

Deseori, atunci când se confruntă cu copii care au probleme de comportament, ce necesită multă atenție și mult timp pentru a se integra în colectiv, educatorii colaborează cu psihologii. Încercând să îi îndrume pe educatori, psihologii sugerează ca aceștia să implementeze o serie de schimbări menite să îmbunătățească funcționarea relației cu copilul. (Deși, uneori, terapia este necesară, comportamentul copiilor poate fi modificat în multe cazuri prin introducerea unor schimbări în cadrul instituției.)

Fiind nevoie de sfaturi cu o aplicabilitate practică, mai jos găsiți o listă cu propunerile de schimbări ce pot fi aplicate în grădiniță, plecând de la situația unui copil, pe care, în continuare, îl vom numi Matei. Băiatul manifestă un comportament agresiv, bătea alți copii, avea frecvent accese de furie. Dorea să fie lider și să supună ceilalți copii, fără a lua în considerare punctul lor de vedere, lăua jucările celorlalți copii și le adresa cuvinte urăte.

Scurt ghid al schimbărilor propuse:

1. Să renunțăm la soluția *time-out*, ce constă în a-l izola de ceilalți copii, deoarece acest lucru duce la creșterea comportamentului agresiv.
2. Să stabilim un set de reguli clare privind jucările:
 - a. copilul care împrumută o jucarie trebuie să accepte să o returneze;
 - b. un copil poate refuza să împartă ori să împrumute altcuiva o jucarie. De asemenea, poate chiar să nu vrea să se joace cu altcineva.

Dacă se ajunge la situația în care copilul ia jucăria altui copil sau îl lovește, trebuie să ne adresăm direct lui Matei (desigur, oprind mai întâi comportamentul agresiv).

De exemplu:

- „Probabil ești foarte nervos... (așteptăm reacția și răspunsul).“;
- „Probabil ți-ai dorit foarte mult această jucărie... (așteptăm reacția și răspunsul).“

Trebuie să i se spună ferm că nu este permis să bată pe nimeni și să îi fie oferite soluții alternative, cum ar fi:

- să ceară permisiunea altor copii;
- să adreseze o rugămintă altor copii;
- să stabilim că, atunci când copilul încetează să se joace cu jucăria dorită de Matei, i-o va aduce și lui;
- să îi propunem să se adreseze educatorului și să îi spună acestuia că dorește să se joace cu jucăria respectivă (rolul educatorului este acela de a-l calma pe copil, propunându-i altceva interesant).

Este indicat să exersăm aceste comportamente în diferite scenete care îi au ca protagonisti pe copii. Dacă educatorul observă la Matei vreo schimbare în bine, trebuie să-l aprecieze, lăudându-l. Luând în considerare aceste sfaturi, este recomandat ca, atunci când copiii se joacă liber, educatorul să acorde mai multă atenție copilului problematic și să reacționeze cât mai repede atunci când vede că tensiunea crește.

c. putem vorbi cu copiii (cu Matei și cu colegul lui) – soluția poate fi găsită chiar de ei. Putem să formulăm următoarele întrebări: „Tu vrei să te joci cu această jucărie, aşa este? Si tu vrei să te joci cu aceeași jucărie, nu este aşa? Ce putem face?“ Putem repeta aceste întrebări de mai multe ori.

Uneori, copiii găsesc singuri soluția.

Dacă celălalt copil nu este de acord să se joace împreună cu Matei, putem doar sugera ca, atunci când termină, să îi dea jucăria lui Matei.

3. Să tratăm agresivitatea lui Matei ca făcând parte din categoria *Nu face față situațiilor sociale, îi lipsesc comportamentele constructive*. Nu trebuie să catalogăm însă comportamentul său ca fiind răuvoitor. Similar cu cele de mai sus, trebuie să renunțăm la ideea de a izola copilul. Cu toate acestea, stoparea comportamentului negativ este esențială; de exemplu, să încercăm să îl reținem pe Matei până se calmează.

Educatorul trebuie să descopere nevoia care stă la baza acestui comportament. Dialogul poate fi similar cu cel de mai sus. Dacă putem determina motivul (de exemplu, copiii nu vor să facă ceea ce Matei dorește, Matei crede că ceilalți copii nu îl plac, Matei se plătisește etc.), atunci pot fi luate măsuri pentru identificarea soluțiilor posibile.

4. Matei „a persecutat“ una dintre fetele din grup, deoarece o plăcea. Acest tip de comportament indică faptul că el nu are instrumentele și abilitățile necesare pentru a fi eficient în relația cu alții copii. Singura tehnică cunoscută de el este folosirea forței. Trebuie să îl ajutăm pe Matei să acționeze eficient (de exemplu, prin exercițiul de a-i pune pe el și pe colega lui în pereche, astfel încât să poată lucra împreună). Vom vorbi cu cei doi copii despre această situație. Părinții băiatului trebuie să îi instruiți cum să vorbească cu el acasă.

5. S-a întâmplat ca Matei să strângă puternic mâinile altor copii sau chiar să îi prindă de gât. Acestea sunt dovezi ale imposibilității copilului de a face față propriilor emoții sau ale neconștientizării propriei forțe. Părinții au fost rugați să exerseze cu el acasă. Este necesar, de asemenea, un studiu preliminar privind necesitatea terapiei prin integrare senzorială.

6. În situațiile în care tipă la ceilalți copii, Matei trebuie oprit imediat cum începe. Copilul trebuie informat că un astfel de comportament este inacceptabil. Discuția cu educatorul va duce la întreruperea acestui tip de comportament. Trebuie să se ajungă la situația în care Matei să înțeleagă că în acest mod nu câștigă nimic.

7. Cuvintele urăte trebuie ignorate sistematic. Acestea vor dispărea după un anumit timp. Dacă educatorul reacționează la auzul lor, există o probabilitate mare să fie preluate de ceilalți copii.

Rezumând, Matei este un copil foarte solicitant. Am observat că majoritatea comportamentelor sale negative se petrec în timpul jocului liber, atunci când nu este în desfășurare o activitate didactică. Când Matei învață ceva nou, când este implicat într-o activitate captivantă, atunci nu ridică probleme majore. Una dintre nevoile de bază ale copiilor este necesitatea de a li se acorda atenție, de a fi observați. În cazul lui Matei, această nevoie pare a fi mai puternică decât în cazul altor copii. Conform instrucțiunilor psihologilor, copilul va fi observat în timpul jocului spontan, reacția sa va fi analizată rapid, intervenindu-se în momentul în care începe să manifeste un comportament neadecvat, dar fără a fi aplicate sancțiuni.

Este bine să se apeleze și la povestile terapeutice în această problemă.

Soluțiile prezentate sunt menite să îl ajute pe copil să-și revizuiască comportamentul, însă aplicarea acestora nu asigură dispariția imediată a problemei. De asemenea, este important ca Matei să nu fie etichetat (de exemplu, ca obraznic etc.). Cercetările arată că, de cele mai multe ori, copiii își schimbă comportamentul pentru a se adapta etichetelor ce le-au fost puse. De asemenea, este contraindicat să fie oferite informații negative despre copil în prezența acestuia.

86 Date

Animalele în timpul iernii

1. Priviște imaginile și spune ce vezi în imaginiile din caiete. Cu ce literă începe cuvintele? Colorează litera J, respectând conturul.

JEAN
JAGUAR

2. Numește fiecare imagine. Înscrisează litera J în fiecare cuvânt.

COJOC	GARAJ	COAJĂ
JOBEN	PĂIANjen	PRĂJITURĂ

1. Trasează semnele și literele, urmând linia punctată în direcție indicată de săgeți.

JOC

Literele J este tare înzgăduitoare, începând cu un mic cerc deasupra. În următoarele patru cuvinte care încep cu litera J, încearcă să le scrieți cu o linie singură, fără a lăsa linii deasupra sau dedesubt.

joc

Caiet de exerciții grafice suplimentare (avizat M.E.N.)

- Exerciții-joc premergătoare scrisului, pentru dezvoltarea motricității fine
- Exerciții suplimentare de trasare a literelor pentru copiii cu ritm de lucru rapid

Exercițiu-joc
Decorațiunile de Paște.

19

Exerciții de trasare a literelor

Compleazăți desenul.

Trasează semnele grafice și literele.

Tema proiectului:

Pământul - casa mea

Tema anuală de studiu: **Cum a fost și va fi pe Pământ?**

Tema săptămânală: Animalele în timpul iernii

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun (deprinderi specifice)
- ▶ Întâlnirea de dimineață: *Hrană pentru păsări*

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ **Nisip și apă:** Desenăm păsări pe nisip
- ▶ **Joc senzorial:** Cine cântă așa?
- ▶ **Ştiință:** Păsări și puii lor (joc de masă)
- ▶ **Joc de mișcare:** Rândunică, mută-ți cuibul!
- ▶ **Joc distractiv:** Imită pasărea!

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ **D\$/Activitate matematică:** Cât ai numărat? (joc didactic/concentrul 1 - 8) – Fișă 87, ex. 1 - 4
- ▶ **DLC/Educarea limbajului:** Al cui este? (substantivul la genitiv)

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Dă exemple de hrană pentru păsări.
- ▶ Desenează păsări, cu ajutorul bețișorului în nisip.
- ▶ Formează perechi între păsări și puii lor.
- ▶ Numără în limitele 1 - 8, așezând cifra corespunzătoare numărului de obiecte.
- ▶ Formulează propoziții simple sau dezvoltate, utilizând substantive la modul genitiv.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc distractiv: *Imită pasărea!*

- ▶ Copiii merg în cerc, unul după altul, imitând zborul păsărilor. În mijlocul cercului se află un alt copil, care va imita o acțiune (stă într-un picior, se aşază ghermuit etc.). Copiii-păsări se vor opri din mers și vor imita acțiunea.

Psihologul sugerează

Teoria comunicării este foarte importantă în comunicarea nonviolentă. Aceasta subliniază importanța mesajului comunicării, a scopului comunicării, a clarificării intenției și a conștientizării afirmațiilor făcute. Unul dintre principiile-cheie ale teoriei lui Marshall B. Rosenberg este că ambele părți trebuie ascultate cu atenție. Totuși, acest lucru nu se întâmplă în următoarele situații:

- a. atunci când emițatorul și receptorul vorbesc simultan. Aceasta este o situație comună în majoritatea certurilor – toată lumea vorbește, nimici nu ascultă.

b. În cazul în care fiecare parte se concentrează doar pe ceea ce are de spus, doar la propriile argumente. Nimeni nu întrerupe pe nimeni și, ca în cazul de mai sus, nimeni nu este auzit. Prin urmare, principiul de bază al comunicării nonviolentă este ascultarea activă.

Adultul, care participă conștient la actul comunicării și recunoaște capacitatele și nevoile copilului, trebuie să folosească instrumente care să faciliteze comunicarea. În cazul în care copilul este foarte agitat, trebuie să-l lăsăm să spună tot ce are de spus, în loc să intrăm în contradicție cu el. Când acesta va reuși să-și exprime părerea, gradul de tensiune se va reduce și atunci va fi și el capabil să asculte. Dacă adultul este nervos, copilul trebuie să depună efort pentru a-și asculta și înțelege propriile nevoi.

Cum ar trebui să se desfășoare comunicarea după principiile comunicării nonviolentă (în conformitate cu Hart S., Hodson K., *Respectful Parents, Respectful Kids: 7 Keys to Turn Family Conflict into Cooperation*, 2006)? În primul rând, este importantă auto-conștientizarea:

- 1. Ce văd, ce înțeleg?** Consta în observarea conștientă, care necesită o distanță asumată față de situație și o ascultare activă, fără o evaluare. Este exprimată prin cuvintele: „Când văd..., înțeleg...“.
- 2. Ce simt?** O abilitate complexă care necesită o bună interpretare a sentimentelor și emoțiilor trăite, ascultarea semnalelor provenite din organism. Este exprimată prin cuvântul: „Simt...“.
- 3. Ce nevoi am?** Este extrem de important ca adultul să-și poată identifica nevoile personale, să vorbească despre ele. Datorită acestui fapt, poate obține un sentiment de confort în conversația cu copilul, nu lasă impresia că se sacrifică, că lasă de la el sau că acționează împotriva convingerilor sale. Spune pur și simplu: „Am nevoie de...“.
- 4. Ce vreau?** Se bazează pe exprimarea cererilor care trebuie să fie realizabile pentru copil. Afirmațiile formulate de adult trebuie să fie precise și concrete. Folosim cuvintele: „Acum aş vrea...“, „Vrei să...“. Pentru că are o conștiință de sine bine definită, adultul poate să decidă care este intenția în comunicarea sa, fie că dorește să se înțeleagă cu ceilalți, fie că dorește „să meargă pe propriul drum“. Desigur, în instituțiile preșcolare, în cazul unui adult, ultima opțiune nu este posibilă, deoarece chiar adultul este responsabil de buna înțelegere în cadrul grupării. Copilul poate alege a doua cale; de exemplu, nu este de acord să împartă jucăria. Este important ca „nu“ să fie acceptat în această situație.

Înțelegând care este intenția în comunicare, aveți două opțiuni:

- 1. Să ascultați celelalte persoane.** Să aflați ce vede, ce aud, ce simte, ce nevoi are, ce dorește. În timpul discuției cu copilul, este foarte important să nu i se spună: „Văd că ești trist. Vrei să te joci?“. Întotdeauna întrebăm: „Ești trist? Ai nevoie de...? Vrei să...?“. Datorită acestui fapt, ajungem la nevoile reale ale copilului, nu sugerăm, nu impunem. Copilul nu înțelege singur ceea ce simte. Ce credem noi că se întâmplă poate fi greșit (de exemplu, un copil poate plângă de furie, nu de tristețe).
- 2. Să vă exprimați.** Conștientizarea de sine – ceea ce văd, ce aud, ce simt, ce am nevoie, ce vreau.

În ambele cazuri (opțiunea 1 sau opțiunea 2), ne bazăm pe aceleași principii-cheie.

